

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci navrhovatelů **a) MUDr. P. Z., a b) Ing. R. Z.**, obou zastoupených JUDr. Petrem Čichovským, advokátem se sídlem Týnec nad Sázavou, Družstevní 411, proti odpůrkyni **obci Chleby**, se sídlem Chleby 4, zastoupené Mgr. Filipem Smějou, advokátem se sídlem Praha 2, Polská 1716/54, v řízení o kasační stížnosti navrhovatelů proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, č. j. 37 A 20/2023 - 57,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, č. j. 37 A 20/2023 - 57, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Usnesením ze dne 10. 10. 2023, č. j. 37 A 20/2023 - 57, Krajský soud v Praze podle § 47 písm. c) soudního řádu správního (dále je „s. ř. s.“) ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), zastavil řízení o návrhu navrhovatelů na zrušení opatření obecné povahy – Územního plánu Chleby, vydaného usnesením zastupitelstva obce Chleby č. 4 ze dne 22. 8. 2022 (dále jen „návrh na zrušení OOP“).

[2] Krajský soud v napadeném usnesení uvedl, že usnesením ze dne 6. 9. 2023, č. j. 37 A 20/2023 - 16, vyzval navrhovatele k zaplacení soudních poplatků, k čemuž jim určil lhůtu 15 dnů od doručení předmětného usnesení; v něm byli navrhovatelé rovněž poučeni o následcích, které nastanou, nezaplatí-li soudní poplatek ve lhůtě. Usnesení

s výzvou bylo zástupci navrhovatelů doručeno dne 18. 9. 2023. Poslední den pro zaplacení soudních poplatků tak připadl na úterý 3. 10. 2023. Protože navrhovatelé ve stanovené lhůtě soudní poplatky nezaplatili, krajský soud řízení napadeným usnesením zastavil.

[3] Navrhovatelé (dále jen „stěžovatelé“) podali proti usnesení krajského soudu kasační stížnost, kterou formálně nepodřadili pod žádný z kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelé namítají, že jim, ani jejich zástupci, nebylo usnesení s výzvou k zaplacení soudních poplatků nikdy doručeno, a proto je nemohli zaplatit. Od podání návrhu na zrušení OOP stěžovatelé neobdrželi od krajského soudu žádnou písemnost, a proto dne 5. 12. 2023 vznesl jejich zástupce ke krajskému soudu dotaz na stav řízení. Dne 11. 12. 2023 byl do datové schránky zástupce stěžovatelů (do jeho *advokátní* datové schránky – pozn. NSS) doručen přípis krajského soudu (č. j. 37 A 20/2023 - 63), v němž mu bylo sděleno, že dne 6. 9. 2023 byli navrhovatelé vyzváni k úhradě soudních poplatků, které ovšem ve lhůtě nebyly zaplacený, a proto bylo dne 10. 10. 2023 napadeným usnesením řízení zastaveno. V přípise bylo dále uvedeno, že na základě vzneseného dotazu byla krajským soudem provedena kontrola doručování, na jejímž základě bylo zjištěno, že obě usnesení (výzva k zaplacení soudních poplatků a usnesení o zastavení řízení) byla doručována do nesprávné datové schránky, a to do datové schránky JUDr. Petra Čichovského jako *podnikající fyzické osoby*, nikoli jeho schránky „advokátní“. Do nesprávné datové schránky byla obě usnesení doručena fikcí. Usnesení o zastavení řízení tak bylo řádně doručeno do správné (advokátní) datové schránky až dne 11. 12. 2023. Stěžovatelé mají za to, že popsáním postupem krajského soudu bylo porušeno jejich právo na spravedlivý proces.

[4] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] Úvodem je vhodné upozornit, že stěžovatelé formálně nepodřadili důvody kasační stížnosti pod žádný z důvodů dle § 103 odst. 1 s. ř. s. Ze zásady *iura novit curia* nicméně plyne, že soud je oprávněn sám podřadit kasační námitky pod důvody vymezené v citovaném ustanovení (k tomu srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Jelikož kasační stížnost směřuje proti usnesení o zastavení řízení, připadá v úvahu pouze jediný kasační důvod, a to dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[7] Předmětem posouzení je v dané věci pouze zodpovězení otázky, zda bylo usnesení s výzvou k zaplacení soudních poplatků řádně doručeno, a to v situaci, kdy je adresát (zde právní zástupce stěžovatelů) držitelem více datových schránek, kdy jedna je vedena jako „advokátní“ (ID 65shtzr) a druhá pro *podnikající fyzickou osobu* (ID w5a8pi5), přičemž krajský soud doručoval do datové schránky vedené pro podnikající fyzickou osobu.

[8] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížností zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.*

pokračování

[9] Podle § 42 odst. 1 s. ř. s. *soud doručuje písemnosti do datové schránky, není-li možné doručit písemnost tímto způsobem, doručuje ji soud soudním doručovatelem, prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence nebo prostřednictvím veřejné datové sítě. Ukáže-li se toho potřeba, může soud požádat o doručení i jiný státní orgán.*

[10] Z citovaných zákonných ustanovení je zřejmé, že měl-li zástupce stěžovatelů zřízení datovou schránku, měla mu být výzva soudu k úhradě soudních poplatků zaslána výlučně do této schránky. Otázkou pouze je, zda v případě, kdy má zmocněnec zřízeno více datových schránek, může mu být výzva soudu zaslána do kterékoli z nich s účinky doručení předvídanými zákonem. Touto otázkou se zabýval Nejvyšší soud ve svém stanovisku ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. PlsN 1/2015, v němž uvedl, že „[m]á-li fyzická osoba zřízeno více datových schránek (např. datovou schránku fyzické osoby a datovou schránku podnikající fyzické osoby, nebo advokát datovou schránku podnikající fyzické osoby - advokáta, ale též insolvenčního správce nebo daňového poradce), je třeba jí doručovat písemné vyhotovení rozhodnutí, jiných úkonů a další písemnosti **do té datové schránky, která odpovídá povaze doručované písemnosti.**“ (důraz doplněn NSS)

[11] Obdobně i Ministerstvo vnitra ve svém stanovisku „*Datové schránky a činnost správních orgánů*“, ze dne 28. 6. 2010 (aktualizováno ke dni 31. 10. 2012 a dostupné online na https://info.czebox.cz/info/files/2111_Datove_schranky_a_cinnost_spravnich_organu.pdf) uvedlo, že „[p]řestože advokacie může být vykonávána několika různými způsoby, zřizuje se každému advokátovi datová schránka podnikající fyzické osoby bez ohledu na to, zda se ve skutečnosti jedná o podnikající fyzickou osobu či nikoliv. **Dokumenty adresované advokátu je nutno doručovat výhradně do datové schránky podnikající fyzické osoby – advokáta, nikoliv do datové schránky právnické osoby, v níž vykonává advokacii (jako společník nebo zaměstnanec), či jiné datové schránky, která mu byla zřízena (např. datové schránky podnikající fyzické osoby - insolvenčního správce, datové schránky fyzické osoby).** Opačný závěr [...] by popíral konstrukci více druhů datových schránek, jejímž smyslem je důsledné rozlišování statusu adresáta.“ (důraz doplněn NSS)

[12] Z uvedených závěrů vychází ostatně i judikatura tohoto soudu – viz například rozsudek ze dne 15. 7. 2010, č. j. 7 Afs 46/2010 - 51.

[13] Z toho, co bylo uvedeno výše, je zřejmé, že písemnost je vždy nutné doručovat do datové schránky, která odpovídá povaze doručované písemnosti, se zřetelem k tomu, v jaké pozici její adresát v daném řízení vystupuje. V posuzovaném případě krajský soud doručoval předmětná usnesení do datové schránky *podnikající fyzické osoby* zástupce stěžovatelů, ačkoliv ten v posuzovaném případě vystupoval jako jejich *advokát*, přičemž pro výkon této profese má zřízenou datovou schránku advokáta. Krajský soud proto pochybil, zaslal-li předmětná usnesení do jiné, než *advokátní* datové schránky zmocněnce stěžovatelů. Výzva k zaplacení soudního poplatku proto nebyla stěžovatelům nikdy doručena.

[14] Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že (jak je uvedeno v odstavci [3] výše) usnesení obsahující výzvu k zaplacení soudních poplatků mělo být do datové schránky zástupce stěžovatelů, *jakožto podnikající fyzické osoby*, doručeno fikcí, nikoli přihlášením do datové schránky. Je proto vyloučeno uvažovat o tom, že i přes tuto vadu v doručování by mohla být písemnost považována za „materiálně“ doručenu, (tzn. že by se prokazatelně

dostala do sféry zástupce stěžovatelů a on by se tak s výzvou k zaplacení soudních poplatků mohl reálně seznámit), jak to plyne z judikatury tohoto soudu (například rozsudky ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 - 95, nebo ze dne 19. 6. 2019, č.j. 3 Azs 140/2019 - 21).

[15] Lze tedy uzavřít, že výzva k zaplacení soudního poplatku ze dne 6. 9. 2023 nebyla stěžovatelům (prostřednictvím jejich zástupce) řádně doručena. Nebyly tak naplněny důvody pro zastavení řízení dle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích pro marné uplynutí náhradní lhůty stanovené ke slnění poplatkové povinnosti. Pokud tedy krajský soud řízení pro neuhrazení soudního poplatku zastavil, učinil tak na základě vadného procesního postupu a napadené usnesení tak z hlediska zákona neobstojí. Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení krajského soudu z důvodů vyplývajících z § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1, věty první před středníkem s. ř. s.). Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným kasačním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V průběhu dalšího řízení tedy krajský soud stěžovatele opětovně vyzve k zaplacení soudních poplatků a umožní jim tyto poplatky v náhradní lhůtě uhradit.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. ledna 2024

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu